

Tarkentava virkaehtosopimus luottamusmiestoiminnan järjestämisestä Rikosseuraamuslaitoksessa.

Sopimus on tehty 30. päivänä huhtikuuta 2024
Rikosseuraamuslaitoksen, Julkisan koulutettujen
neuvottelujärjestö JUKO ry:n, Julkisten ja
hyvinvointialojen liitto JHL ry:n, Ammattiliitto Pro ry:n,
Vankilavirkailijain liitto VVL ry:n välillä.

1 § Sopimuksen perusteet

Tämä virkaehtosopimus perustuu valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteen 2 (Sopimusmääräykset luottamusmiestoiminnasta sekä luottamusmiesten, työsuojeluvaltuutettujen ja muiden yhteistoimintatehtävään osallistuvien henkilöstön edustajien asemasta ja oikeuksista) 3 §:n 1. ja 5 §:n 1. momenttiin.

2 § Soveltamisala

Tämä virkaehtosopimus koskee luottamusmiestoiminnan järjestämistä Rikosseuraamuslaitoksessa. Tämän sopimuksen lisäksi noudatetaan valtion virkamiesten keskustason luottamusmiessopimusta sekä sopimuksen soveltamisesta annettuja valtionvarainministeriön soveltamisohjeita.

Virkamiesyhdistyksistä käytetään lyhenteitä JUKO, JHL, RikHe (Pro) ja VVL.

Tätä sopimusta sovelletaan myös Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa olevaan työsopimussuhteiseen henkilökuntaan.

3 § Luottamusmiesten lukumäärä ja toimialue

Rikosseuraamuslaitokseen valitaan pääluottamusmiehiä ja luottamusmiehiä sekä heidän henkilökohtaisia varaluottamusmiehiä.

JUKO:n, RikHen, JHL:n ja VVL:n piiristä saadaan asettaa sen jäseniä edustavia pääluottamusmiehiä ja luottamusmiehiä enintään oheisen liitteen 1. mukaisesti.

Niille pääluottamusmiehille ja luottamusmiehille, jotka ainoana luottamismiehenä hoitavat toimialuettaan voidaan asettaa varapääluottamusmies tai varaluottamusmies.

4 § Luottamusmiehen valitseminen

Luottamusmiesten ja varaluottamusmiesten valinta on tämän sopimuksen allekirjoittajajärjestöjen tai niiden jäsenyhdistysten sisäinen asia.

Luottamusmiesten vaali voidaan pitää työpaikalla ja järjestää työaikana. Vaalin käytännöllisistä järjestelyistä huolehtii ao. järjestö keskustason luottamusmiesmääräysten mukaisesti.

Vaalin toimittamisen ajasta ja paikasta sekä muista vaalin järjestelyihin liittyvistä seikoista on sovittava viimeistään kaksi viikkoa ennen ensimmäistä vaalipäivää yksikönpäällikön kanssa.

Valituista ja toimikautensa päättäneistä pääluottamusmiehistä, luottamusmiehistä ja heidän varamiehistään on tehtävä kuukauden kuluessa kirjallinen ilmoitus kirjaamoon ja yksikönpäällikölle siinä yksikössä, jossa he työskentelevät. Pääluottamusmies vastaa ilmoitusten tekemisestä kirjaamoon.

Luottamusmiesvalinnan ilmoittamisen yhteydessä tulee antaa tiedot luottamusmiesten toimialueesta ja toimikaudesta sekä hänen edustamastaan henkilömäärästä. Varaluottamusmiehistä on lisäksi ilmoitettava, milloin hän toimii luottamusmiehen sijaisena. Viimeksi mainitun ilmoituksen tekee se luottamusmies, jota sijaistetaan tai pääluottamusmies.

Tehtäviin valitut henkilöt nauttivat luottamusmiessopimuksessa mainittuja etuisuuksia vasta edellä mainitusta ilmoituksesta ilmenevästä ajankohdasta lukien.

5 § Toimikausi

Pääluottamusmiehen, luottamusmiehen sekä heidän varamiestensä toimikausi kestää siihen saakka, kunnes yksikönpäällikölle ja kirjaamoon on tehty ilmoitus uusien henkilöiden valinnasta heidän sijalleen. Toimikauden pituus on kahdesta neljään vuotta.

6 § Luottamusmiehelle annettavat tiedot

Viraston on annettava luottamusmiehelle kaikki ne asiakirjat ja tiedot, jotka on lueteltu keskustason Liitteen 2 luottamusmiesmääräysten 12 §:ssä (sopimusmääräykset luottamusmiestoiminnasta sekä luottamusmiesten, työsuojeluvaltuutettujen ja muiden yhteistoimintatehtävään osallistuvien henkilöstön edustajien asemasta ja oikeuksista). Luottamusmiehille luovutettavista tiedoista on sovittu myös viraston palkkausta koskevassa sopimuksessa.

7 § Luottamusmiehen ajankäyttö, työtilat ja välineet

Sopijaosapuolena olevia järjestöjä koskien:

Yksikkö myöntää luottamusmiehinä toimiville virkamiehilleen luottamusmiestehtävien suorittamista varten tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa vapautusta virkatehtävien suorittamisesta. Vapautuksen tarpeellisuutta, määrää ja toistuvuutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luottamusmiehen toimialueen laajuus ja sen työskentelypaikkojen lukumäärä, henkilökunnan lukumäärä ja muut vastaavat seikat sekä niistä johtuva luottamusmiestehtävien määrä. Tilojenkäytössä tulee huomioida luottamuksellisuus ja ettei tilaan ole teknistä valvontaa.

Ajankäyttöä koskevien järjestelyjen tarkoituksena on suoda virkamiehelle mahdollisuus toimia tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti hänelle luottamusmiehenä kuuluvissa tehtävissä.

Ajankäytössä, luottamusmiehen palkkauksessa ja mahdollisen ansiomenetyksen korvaamisessa on noudatettava keskustason sopimusmääräyksiä luottamusmiesten asemasta ja oikeuksista (9-11 §).

Luottamusmiesten luottamustehtävien suorittamiseen liittyvää ajankäyttöä seurataan ja sopimusosapuolten välillä sovitaan niistä toimenpiteistä joihin seurannan tulosten katsotaan antavan aihetta.

Luottamusmiehelle on pyrittävä järjestämään työhuone tai lukittava neuvottelutila, jossa hän voi käydä tehtäviensä hoitamista varten tarpeelliset keskustelut. Lisäksi on järjestettävä lukittava säilytystila tarvittaville asiakirjoille ja tavanomaisille toimistovälineille.

Tavanomaisten toimistovälineiden käsitteen piiriin kuuluvat myös virastossa yleisesti käytössä olevat ICT-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat (mm. internet ja sähköposti).

Luottamusmies voi käyttää luottamusmiestehtäviensä suorittamisessa viraston tavanomaisessa käytössä olevia viestintä- ja toimistovälineitä.

Ajankäyttöä koskevat erimielisyydet ratkaistaan Rikosseuraamuslaitoksen ja sopijaosapuolten välisissä neuvotteluissa.

8 § Luottamusmiehen toimintaedellytykset

Luottamusmiehelle varataan mahdollisuus hoitaa luottamusmiestehtäviä siten, kuin siitä kulloinkin voimassa olevissa valtion keskustason luottamusmiesmääräyksissä on sovittu.

9 § Vaativuuden arviointi osittaisen työtehtävistä vapauttamisen tilanteissa

Jos työnantaja ja osittain varsinaisista työtehtävistä vapautettu luottamusmies yhdessä toteavat, että varsinaisia työtehtäviä on luottamusmiestehtävän vuoksi syytä järjestellä luottamusmiestehtävän ajaksi ja järjestely aiheuttaa tehtävien vaativuuden alenemisen, korotetaan hänen tehtäväkohtaista palkanosaansa alenemista vastaavalla lisäpalkkiolla. Lisäpalkkio rinnastetaan tehtäväkohtaiseen palkanosaan, mukaan lukien yleiskorotusten toteuttaminen. Samassa yhteydessä sovitaan tehtävien järjestelystä luottamusmiestehtävien päättyessä.

Osittain varsinaisista työtehtävistä vapautetun luottamusmiehen työsuoritus ja suoritustaso arvioidaan hänen varsinaisissa työtehtävissä työskentelynsä perusteella eikä työsuorituksen siis arvioida alentuneen osittaisen vapautuksen johdosta.

Jos työnantaja ja luottamusmies yhdessä toteavat, ettei luottamusmiehen henkilökohtainen työsuoritus hänen varsinaisissa työtehtävissään vapautuksen määrä ja kohdentuminen huomioon ottaen sovellu hänen suorituserviointinsa perusteeksi tai jos vapautusta myönnetään vähintään puolta varsinaisista työtehtävistä vastaavasti, luottamusmiehen henkilökohtainen palkanosa maksetaan sellaisen suoritustason mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan hänen pätevyyttään ja työkokemustaan sekä suoriutumistaan varsinaisista virkatehtävistä. Suorituservioinnin laskemisen perusteena ei voi olla luottamustehtävien hoitaminen.

10 § Luottamusmiehen matkakustannusten korvaaminen

Milloin pääluottamusmies tai luottamusmies tekee hänelle annetun erillisen matkamääräyksen perusteella kotimaassa matkoja, jotka ovat tarpeen luottamusmiestoimintaan kuuluvien neuvottelujen ja niihin liittyvien tehtävien hoitamiselle, maksetaan hänelle näistä matkoista korvausta matkakustannusten korvaamista koskevan valtion virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaisesti.

12 § Luottamusmiespalkkiot

Luottamusmiespalkkioista on voimassa, mitä niistä kulloinkin on erikseen virka- ja työehtosopimuksissa sovittu liitteen 1 mukaisesti.

Mikäli luottamusmies on estynyt hoitamasta tehtäviään vähintään kuukauden ajan (pois lukien kesälomakauden vuosilomat), maksetaan palkkio tehtäviä hoitavalle varaluottamusmiehelle.

Päätoimisten pääluottamusmiehen palkkauksesta sovitaan erikseen VVL:n, RikHe:n ja Rikosseuraamuslaitoksen välillä.

13 § Ammattiyhdistyskoulutus

Ammattiyhdistyskoulutuksesta on voimassa mitä asiasta on kulloinkin erikseen virka- ja työehtosopimuksessa sovittu.

14 § Työrauhavelvoite

Tähän virkaehtosopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen valvomaan, etteivät sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä virkamiesyhdistyksille kuuluva velvollisuus sisältää myös

sen, ettei yhdistys saa tukea eikä avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

15 § Voimaantulo

Tämä tarkentava virkaehtosopimus tulee voimaan 1.4.2024 lukien edellyttäen, että valtiovarainministeriö on sen tarkastanut ja hyväksynyt.

Sopimus korvaa 10.4.2012 allekirjoitetun sopimuksen luottamusmiestoiminnan järjestämisestä rikosseuraamusalueilla ja Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksikössä sekä 8.10.2012 allekirjoitetun sopimuksen luottamusmiestoiminnan järjestämisestä sekä luottamusmiespalkkiosta Rikosseuraamuslaitoksessa.

Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa valitun pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen toimikausi jatkuu kunnes uusi luottamusmies on valittu. Tehtävän pää- tai sivutoimisuus ei ole sidonnainen toimikauteen.

16 § Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1. päivänä huhtikuuta 2024 ja on voimassa toistaiseksi. Ensimmäinen mahdollinen sopimuksen irtisanomisaika 31.12.2026. Tämä sopimus sanotaan irti kirjallisesti.

Irtisanovan osapuolen on samalla tehtävä pääkohdittain ehdotus uudeksi sopimukseksi. Sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

17 § Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu viisi samansisältöistä kappaletta yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Helsingissä 30. päivänä huhtikuuta 2024

Rikosseuraamuslaitos

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

Vankilavirkailijain liitto VVL ry

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Ammattiliitto Pro ry

Liite 1.

1 § Luottamusmiespalkkio

Pääluottamusmiehelle ja luottamusmiehelle maksettavan ansiomenetyksen korvauksen lisäksi maksetaan luottamusmiestyöstä erillistä luottamusmiespalkkiota.

Pääluottamusmiehen palkkion suuruus on 242,10 euroa.

Luottamusmiehen palkkion suuruus määräytyy luottamusmiehen edustamien jäsenten lukumäärän perusteella.

Luottamusmiespalkkio 1.4.2024 lukien

kun hän edustaa alle 25 henkilöä, 100 euroa kuukaudessa;

kun hän edustaa 25 - 79 henkilöä, 114,46 euroa kuukaudessa

kun hän edustaa 80 tai yli 80 henkilöä, 122,85 euroa kuukaudessa

Mikäli luottamusmies on estynyt hoitamasta tehtäviään vähintään kuukauden ajan (pois lukien kesälomakauden vuosilomat), maksetaan palkkio tehtäviä hoitavalle varaluottamusmiehelle.

Erillistä luottamusmiespalkkiota ei kuitenkaan suoriteta näitä tehtäviä päätoimisesti hoitavalle virkamiehelle.

3 § Luottamusmiesten määrä

Työntekijäjärjestöt saavat asettaa pääluottamusmiehiä ja luottamusmiehiä seuraavasti.

VVL ry, JUKO ja Pro: pääluottamusmies ja kaksi varapääluottamusmiestä

JHL: pääluottamusmies ja varapääluottamusmies

VVL ry 44 luottamusmiestä ja heidän varaluottamusmiehet

JUKO ry 12 luottamusmiestä ja heidän varaluottamusmiehet

Pro (RikHe)

24 luottamusmiestä ja heidän varaluottamusmiehet

3 § Ajankäyttö

Valtakunnallisen pääluottamusmiehen sekä luottamusmiehen ajankäyttö

Tehtäviensä hoitamiseksi luottamusmiehellä on oikeus saada vapautusta työsuhteeseensa kuuluvien tehtävien hoitamisesta seuraavasti:

Luottamusmiehellä on oikeus saada tehtäviensä hoitamista varten tilapäisesti, säännöllisesti toistuen tai kokonaan vapautusta palvelussuhteeseensa kuuluvien tehtäviensä hoitamisesta. Järjestäessään edellä tarkoitettua vapautusta viraston tulee ottaa huomioon viraston tehtävien laatu, työpaikan laajuus ja sen työskentelypaikkojen lukumäärä, käytössä olevat palvelussuhdelajit ja palkkausjärjestelmät ja niistä aiheutuva neuvottelujen tarve, henkilökunnan lukumäärä, yhteydensaantimahdollisuudet ja muut vastaavat seikat sekä näistä tekijöistä johtuva yhteistoimintatehtävissä toimivan tehtävien määrä.

Työnantaja huolehtii siitä, että valtakunnallinen pääluottamusmies sekä muu luottamusmies voivat irrottautua varsinaisista työtehtävistään luottamustehtäviään hoitamaan. Työpäivän aikana luottamustehtävän hoitamiseen käytetty aika on työaika. Työaika on myös Valtion VES työajaksi luettava työaika ja säännöllinen työaika 3 §:n työajaksi luettava aika 3 mom. mukaiset tehtävät. Työnantaja huolehtii töiden järjestämisestä niin, että valtakunnallisen pääluottamusmiehen hoitaessa luottamustehtäviään hänen varsinaiset työtehtävänsä tulevat hoidetuiksi. Päätoiminen pääluottamusmies siirretään hallinnollisesti henkilöstöpalveluyksikön alaisuuteen ja hänen matkalaskunsa hyväksyy hallinto- ja tukipalveluiden vastuualueen johtaja.

Varapääluottamusmiehen toimiessa pääluottamusmiehen sijaisena hänellä on sama oikeus kuin pääluottamusmiehellä työajankäyttöön. Mikäli luottamusmies on estynyt hoitamasta tehtäviään vähintään kuukauden ajan (pois lukien kesälomakauden vuosilomat), maksetaan palkkio tehtäviä hoitavalle varaluottamusmiehelle.

Henkilöstön edustajien palvelussuhteen ehtoista on voimassa, mitä niistä on erikseen säädetty, määrätty tai sovittu.

VVL:n valtakunnallisella pääluottamusmiehellä on oikeus käyttää luottamusmiestehtävän hoitamiseen 100 % työajastaan (edustettavia yli 1000), Pro:n pääluottamusmiehellä enintään 50 % työajastaan sekä määräaikaisesti 100 % 31.3.2027 loppuun asti (edustettavia alle 500), Julkisten ja hyvinvointialojen liiton sekä Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n valtakunnallisella pääluottamusmiehellä enintään 50 % työajasta sekä määräaikaisesti 65 % 31.12.2026 loppuun asti (edustettavia alle 300).

Pro:n ja JUKO:n määräaikaiset työajankäytön lisäykset perustuvat Rikosseuraamuslaitoksessa menossa olevaan suureen organisaatiouudistukseen, joka kestää ainakin 31.12.2026 asti. Organisaatiouudistus koskee noin 2300 virkamiestä ja koskee koko operatiivista toimintaa ja Rikosseuraamusalan koulutuskeskusta.

4 § Luottamusmiehen koulutus

Luottamusmiesten koulutuksessa noudatetaan valtion virkamiesten ammattiyhdistyskoulutuksesta tehtyä virkaehtosopimusta.